

**MATIJAŠ
EDVARDSON**

MOČVARA

Zločini u Južnoj ravnici

Preveo sa švedskog
Nikola Perišić

Laguna

Naslov originala

Mattias Edvardsson

GRAVGLÄNTA

Copyright © Mattias Edvardsson 2024

Published by agreement with First Edition Management

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

MOČVARA

PRVI DEO

MAJ 1989.

1

Sa ljuljaške kraj rascvetale sremze, Lola Falk je imala pogled na predeo sa zatalasanim brežuljcima sa one strane puta za Grenbi. Polja u različitim nijansama zelene boje spuštala su se u dugu niziju gde je majsko sunce blistalo u zasadima uljane repice. Već pri prvom pogledu na te visije i duboke udoline bilo je lako razumeti zašto neki ljudi ovaj predeo uopšte ne smatraju delom Južne ravnice.

„Mama! Mama!“ Robin je dojurio oko kuće sa flekama od trave na kolenima. „Smemo li da idemo biciklima u šumu?“

Iza njega su stajali Bernardsonovi dečaci iz komšiluka sa kačketima na glavama i prepredenim pogledima.

„Ne znam.“ Lola nije volela šumu. A osim toga nije imala ni najmanje poverenje u Danijela i Denisa Bernardsona.

„Molim te, mama“, preklinjao ju je Robin.

Naravno, ne bi trebalo da projektuje svoje strahove na njega. Lola nije želela da bude jedna od onih napornih, usplahirenih mama-koka. Ali Robinu je ipak bilo tek osam godina.

„Okej“, rekla je pošto se neko vreme lomila. „Ali večera je u šest sati. Moraš da se vratiš kući do tada.“

Ispratila je dečake do kapije. Zimi bi se čim padne prvi sneg uski makadamski put između šume i doline ispunio

automobilima. Ljudi su parkirali gde ko stigne između smetova, pošto su gola brda na Gabeljunku obećavala najbolje sankanje u Južnoj ravnici. Ali sada s proleća veoma se retko događalo da neki stranac pronađe put dovde.

Danijel i Denis hitro skočiše na svoje bicikle i pojuriše uzbrdo. Robinov bicikl je krivudao, ali se i on borio da ne zaostaje previše.

Pre tri godine Lola nije ni znala da ovo mesto postoji. Iako je odrasla u Malmeu, samo tridesetak kilometara dalje, na pola sata vožnje automobilom, osetila se kao da je zakoračila u jedan sasvim drugi svet onda kada se sa Robinom uselila u duguljastu seosku kuću kod Tonija.

U početku je Lola bila presrećna zbog toga što Bernardsonovi dečaci stanuju u susednoj kući. Danijel je bio Robinov vršnjak, a Denis dve godine mlađi. Sada je često priželjkivala da u okolini ima još dece.

Ostala je da stoji okružena mirisima zove i sremuša dok su se tri dečaka biciklima uspinjali makadamskim putem. Ispred njih su mutni plavičasti tonovi podrhtavali nad krošnjama drveća. Šuma se uzdizala ka nebu i širila se u beskraj, kako se činilo. Lola je znala da se u dubini skrivaju životinje: jelen lopatar, jazavac i zlovoljne divlje svinje. Toni je prošle zime video kraljevskog orla kako krstari nad močvarom. Ali uvek je govorio da nisu životinje te kojih se treba plašiti.

2

Jedva sat kasnije Lola je ustala iz ljujaške i počela da gazi bosa, crveno lakiranih noktiju, po travi koja ju je golicala i bockala. U samom dnu dvorišta stajao je Toni u pantalonama sa tregerima i drvenim klompama, a znoj mu se slivao niz vrat.

„Vidi, mama“, rekao je Filip, koji se uspenrao na drvenu hoklicu pored svog tate. „Ja farbam.“

Trogodišnjak hitro umoči svoju četku u plastičnu koficu tako da je voda prsnula na sve strane. Zatim je četkom prevukao gore-dole po zidu kokošinca koji je Tomi sagradio od drveta.

„Baš ti dobro ide“, rekla je Lola, pa se propela na prste da bi cmoknula Tonija. „I tebi isto, ljubavi.“

Kokoške su joj kvocale oko nogu, i ona oseti toplinu u srcu.

„Gde je Robin?“, upitao je Toni. „Opet je zabušavao sa kavezima.“

Čišćenje kokošinca je bilo Robinov zadatak. Toni je smatrao važnim da deca preuzimaju odgovornost i pomažu.

„Gore je u šumi sa Danijelom i Denisom“, odvrati Lola. „Ali uskoro će doći kući da jede.“

„Kad je večera?“, upitao je Toni.

„U šest sati, kao i obično.“

Upravo je Toni naučio Lolu tome koliko je rutina važna. On nije bio nimalo prijatan ako se desi da preskoči jelo, spavanje ili obavljanje drugih potreba u tačno određeno vreme.

„Odmah idem da postavim sto.“

„Ja ću ti pomoći, mama“, rekao je Filip, silazeći sa hoklice.

Lola ga pomilova po kosi. Sigurno je nasledio tu neposlušnu čupu od Tonija. Robin je već imao više od tri godine kada je Lola prvi put bila primorana da mu ošiša one njegove tanke pramenove kose.

U kuhinji je Lola nasekla veknu slatkog hleba na debele kriške, baš kao što Toni to voli, a Filipu je pomogla da namaže senf na sendviče sa šunkom. U jednakim razmacima je bacala pogled na zidni sat sa rimskim brojevima.

Kada se velika kazaljka sasvim uspravila pošto je otkucalo šest sati, ona požuri da poređa sve što joj je preostalo po stolu. Sa kafom je sačekala, pošto je Toni voleo da je pije vrelu.

„Gde je tata?“, upitao je Filip pošto mu je pomogla da se lepo smesti u stolicu. „I Bobin?“

„Treba svakog trenutka da se pojave“, rekla je Lola, pokušavajući da mu veže portiklu oko vrata.

Kada je sledeći put pogledala na sat, već je bilo šest i pet. To nimalo nije ličilo na Tonija.

„Sačekaj malo“, rekla je Filipu, koji je već pružao ruku da dohvati sendvič. „Ne smeš još da počneš. Mi jedemo zajedno.“

I to je bilo nešto čemu ju je naučio Toni: važno je da mnogo toga rade zajedno, kao prava porodica.

Pošto je šest sati prošlo još pre deset minuta, a ni Toni ni Robin se nisu pojavljivali, Lola više nije mogla da podnese nezvesnost. Podigla je Filipa iz stolice, pa mu rekla da obuje cipele.

„Gladan sam“, rekao joj je on širom otvorenih očiju.

„Znam, dušo. Uskoro ćemo da jedemo.“

Osećala je nemirno treperenje u grudima dok je otvarala kapiju i puštala Filipa u dvorište. Na obližnjoj njivi se oblak

slame uzdizao ka nebu iza kombajna koji je dumbarao. Uski makadamski put vijugao je penjući se na uzvisinu gde je nad šumom vrebao mrak. Na nekih pedeset metara uzbrdo od njih ugledala je Tonija kako juri ka njima sa čekićem u ruci i nago-veštajem straha u očima. Robina nije bilo na vidiku.

3

Prestravljena i bez daha, Lola potrča makadamskim putem pored plavnih livada i pašnjaka. Suton je polako obuhvatao hrbat brega na čijem su se vrhu uzdizali ravni nizovi bukovih stabala.

„Lejf sa svojim dečacima traži Robina u šumi“, rekao je Toni i podigao Filipa u naručje. „Nestao je.“

„Kako to *nestao*? Kako je mogao da nestane?“

Lola je ubrzavala. Srce joj je tutnjalo, pred očima joj je treperilo.

„Igrali su se žmurke“, rekao je Toni.

„Nije trebalo da ih pustim da idu biciklima u šumu!“

Toni je nju obično smatrao smotanom. On je praktično odrastao u šumi i nije se bojao ni životinja ni mraka.

„Smiri se, ljubavi. Verovatno je samo pronašao neko mnogo dobro skrovište“, glasio je njegov pokušaj.

Na livadi koja se nalazila na hrbatu brda ležao je Robinov bicikl, bačen na zemlju, a nešto dalje niz stazu pod gustim šumskim svodom stajao je njihov sused Lejf Bernardson i držao oba sina za ruke.

„Šta se desilo?“, upitala je Lola. „Gde je Robin?“

Danijel i Denis su ukočeno gledali dole, u zemlju. Naravno da je bilo glupo optuživati sirote dečake, ali Lola nije mogla da

se obuzda. Već su joj dugo išla na živce ta braća Bernardson, a pred studenom bujicom panike popustile su sve brane.

„Ja sam brojao“, rekao je Denis, mlađi brat. „Pronašao sam Danijela, ali Robina nema.“

„Mora da se sakrio negde gde ne smeju da idu“, rekao je Lejf.

Naravno, želeo je da ispadne kao da je Robin sam kriv. Bilo je delova šume gde je zemljište raskvašeno, a drveće je naročito gusto. Dečaci su tačno znali gde smeju da idu, a gde ne.

„Povikali smo *puj pike ne važi*, ali on se ipak nije pojavio“, rekao je Denis. „Na kraju smo otrčali kući po tatu.“

Toni posegnu ka Loli. „Ljubavi...“

Ali Lola otrese njegovu ruku sa sebe. Iako je pokušavala da diše smireno, ipak nije uspevala da obori puls koji je otkucavao sto pedeset. Nastavila je da juri punom brzinom niz stazu koja je krivudala između glatkih stabala drveća, oivičena močvarama i jamama pokrivenim mahovinom, mutnim jezercima i gnjecavim blatom.

„Robine! Robine!“ Lola je vikala iz dubine stomaka. Pokušala je da razmišlja logički i posmatra misli kako lebde spram pozadine njenog unutrašnjeg neba, ali vidik su joj ubrzo pomračili veliki nanosi crnih oblaka.

„Bobine!“, vikao je Filip.

Danijel i Denis su se zaustavili na padini gde se staza završavala i gubila se u močvari boje žabokrečine.

„Gde ste ga poslednji put videli?“, upita Lola.

Nije to bio prvi put da braća Bernardson ostave Robina samog u šumi. Zimus se njen sin vratio kući uplakan pošto se posvađao sa braćom oko neke nevažne sitnice. Danijel i Denis su ga ostavili u dubini šume i Robin je jedva pronašao put do kuće.

„Denis je stajao kod jednog drveta tamo gore i brojao“, rekao je sada Danijel, pa pokazao unazad duž staze. „Robin je potrčao ovamo. Ja sam potrčao na drugu stranu.“

„Dodi“, rekao je Toni i poneo sa sobom Filipa niz kosinu u istom pravcu u kom je Robin otrčao.

Lola se osvrtna po nemoj katedrali glatkih bukovih stabala u koju je počinjalo da curi crnilo. Uskoro će se na šumu spustiti mrak.

Oko cipela im je šljiskalo dok su se spuštali kosinom. Stopala su im tonula u vlažno zemljište. Ona doviknu Toniju da sačeka, pa se osvrnu i vide da Lejf i njegovi dečaci i dalje stoje na stazi.

„Andeš i Stefan su takođe ovde“, rekao je Lejf.

Bili su to susedi koji žive prekoputa. Lola je zastala i čula kako dovikuju Robina po imenu.

„Hoćemo li da pozovemo policiju?“, upitala je dahtavo.

Toni ju je ukočeno gledao. Ona ga verovatno nikada ranije nije videla zaista uplašenog.

„Ma ne, valjda nema potrebe za tim“, odvratio je i nastavio da viče, hodajući žustro močvarom.

Smrkavalo se brže nego što je Lola očekivala. Tamne senke su već obavijale malu porodicu Bernardson tamo na stazi. Njihove prilike su sve više bledele u sutonu, ali se kroz crnilo istovremeno probijao jedan oštar snop svetlosti.

Lejf više nije bio sebi nalik. Njihov sused koji je uvek bio beo, svetle boje peska, neodređeno bleđ, sada je bio okružen aurom vrišteće narandžaste boje.

4

Guni Hilding je spustila prozor na policijskom automobilu. Unutrašnjost je zaudarala na duvanski dim.

„Još malo pa stižemo u Norland“, rekao je pozornik Jergenson i nagazio gas. On je bio od ljudi starog kova koji smatraju da se Južna ravnica završava tamo gde počinje put broj 101 i samo krajnje nevoljno zalaze severno od njega.

„Tu skreni desno“, rekla je Guni kada su se približili isključenju za Gabeljung.

„Znam gde je“, zarežao je Jergenson i okrenuo volan ne trepnuvši. „Sankao sam se na velikom brdu kad sam bio mali.“

Oko uskog makadamskog puta polja su se prostirala u svim pravcima. Uljana repica, pšenica i šećerna repa. Vetar je uminuo i nad krovovima kuća su lebdeli još samo sanjivi i razbarušeni pramenovi sunčeve svetlosti.

„Počinje da se smrkava“, rekla je Guni, pomislivši na dečaka koji se izgubio u šumi.

U Jergensonovom pogledu ukaza se neka težina. Njen četrdesetogodišnji kolega rumenog lika retko je pokazivao ikakva druga osećanja osim besa i ogorčenosti, ali Guni je znala da ima dva sina koji su otprilike vršnjaci onog za kojim se sada traga. Bilo je nemoguće ostati ravnodušan.

„Sigurno će se uskoro negde pojaviti“, promumlao je Jergenson.

Na samom vrhu brega u šumi se otvarao proplanak na kom se okupila grupica ljudi. Svetlosni snopovi iz džepnih lampi treperili su među drvećem.

Guni je među njima odmah uočila majku. Lola Falk se držala po strani od okupljenih ljudi. Bila je to mršava žena Guninih godina, sa kosom boje šargarepe, lako odevena. Postoji jedan određen izraz lica kod majki koje su izgubile svoju decu.

„Pronaći ćemo ga mi.“ Guni pokuša da zadrži pogled uspaničene žene koja je naslepo tumarala tamo-amo. „Pročešljaćemo celu šumu i vaš sin će se negde pojaviti.“

Bilo je to nešto nalik na predstavu. Guni je bila primorana da zadrži fasadu i potisne svako osećanje. Ali to je skoro nemoguće kada je u pitanju nestalo dete. Osetila je kako joj naviru suze, pa je morala da okrene lice u stranu kako majka to ne bi videla.

„On se boji mraka“, prošaputala je Lola Falk.

Uzvikivanje Robinovog imena ritmično je odjekivalo među stablima drveća. Glasine o dečakovom nestanku brzo su se proširile među susedima i poznanicima. Cipele i čizme razarale su tišinu koja je vladala među bukvama, a u senkama su se kretali ljudi iz spasilačke službe sa refleksnim površinama na sebi.

„Kako Robin izgleda?“, upitala je Guni. „Kako je odeven?“

„Plavokos je“, rekla je majka. „Ima oko metar i trideset. Ima na sebi smeđi šorc i žutu majicu.“

Jergenson je ostao na proplanku i tamo započeo priču sa nekim učesnicima u potrazi, a Guni je uključila svoju džepnu lampu. Samo da dečaku nije palo na pamet da zagazi u močvaru. Raskvašeno zemljište je tamo umelo da bude podmuklo. Guni je i sama jednom propala sve do struka.

„Dodite“, rekla je, pozivajući Lolu Falk da krene ispred nje kroz drveće. „Možete li mi pokazati gde su se igrali onda kada je Robin nestao?“

Guni je sledila Lolu uskom, zaraslom stazom koja je vodila pravo u crnu šumu. Zatim se šipražje proredito, i na kraju nizbrdice se ukazala velika močvara. „Drugovi su videli da je Robin strčao tu dole.“

Guni obuhvati pogledom tamno, potopljeno zemljište. Sablasna izmaglica pojavljivala se u pramičcima i lebdela nad mirnom vodom. Tu i tamo, mahovinom pokriveno kamenje i čvornovate grane izvirivali su iz vode nalik na šumska bića.

Guni se strese i pritom slučajno uperi džepnu lampu pravo u Lolu. Njeno lice kao da je bilo zamrznuto u krik u užasa. Bilo je nečeg krhkog u celoj njenoj pojavi, nekakve lomljivosti koju je Guni u potpunosti shvatala.

„Oni nipošto ne smeju da silaze u močvaru. Meni se ne dopada što se uopšte igraju u šumi.“ Lola zavrte glavom. „Trebalo je da istrajem i tako im i kažem.“

„Niste vi krivi“, odvrtila je Guni, koju je uvek mučio isti taj beznadežni osećaj da je prekasno uočila koliko je stvar ozbiljna.

„Samo što ipak jesam“, odvrati Lola Falk.

Guni je tačno razumela šta ona time želi da kaže. Jer ko će se zauzeti za vaše dete ako to ne učinite vi?

„Jeste li i vi majka?“, upita Lola.

Guni se ovo pitanje nije dopalo. Čim druge žene čuju da ona nema svoje dece, njihov stav prema njoj bi se promenio. Kao da postoji mnoštvo stvari koje jedna bezdetna žena nikada ne bi mogla da razume.

„Ne, ja nemam dece“, rekla je Guni.

Lola Falk joj se zagleda u oči. „To nema nikakve veze. Sigurna sam da ipak razumete.“

Guni zadrža njen pogled. „Pronaći ćemo ga“, rekla je.

Tlo se ugibalo pod donovima, a vlaga se penjala uz nogavice kada je zagazila u močvaru i zaustavila se nasred jaruge, okružena gusto obraslim šumskim bedemima. Svetlost džepnih lampi sevala je među drvećem, a dozivanje Robina je nastavilo da odjekuje.

Polako je napredovala, dok je istovremeno džepnom lampom prelazila levo-desno po rastinju, kao slepačkim štapom. Lolino dahtavo disanje bockalo joj je potiljak.

„Robine!“, uzvikivali su glasovi u horu.

Guni je taman podigla pogled i počela da osmatra u pravcu šume kada joj stopalo zape za busen trave. Zaklatila se i ponovo uspostavila ravnotežu trenutak pre nego što je pala. Snop svetlosti iz džepne lampe zaustavio se na jednom udaljenom kutku močvare.

Ona se munjevito zaustavi. Podiže ruku kao znak Loli da i ona stane.

Pred njima se uzdizao neki difuzan zaobljen predmet među travom i vodom. Moglo je to biti stablo drveta sa čvornovitim granama. Iako je Guni pomerala snop svetlosti tamo-amo, nije bilo moguće razaznati šta je u pitanju.

„Šta je ono?“, upita Lola Falk.

Guni je čula kako joj panika narasta u glasu.

„Ostanite ovde“, rekla joj je.

Ne osvetljavajući sam predmet, nastavila je da se kreće kroz vlažnu travu. Svaki put kada bi spustila stopalo, ono bi potonulo među rastinje koje ga je usisavalo, pa je morala da ga čupa kako bi nastavila dalje.

Guni je tako prešla tek nekoliko metara kada se zaustavila da džepnom lampom ispita objekat na tlu. Blato je skrivalo veći deo predmeta dugog možda metar. Tek pošto je ugledala plavu kosu, Guni je shvatila o čemu se radi.

„Robine!“, kriknula je Lola.

Ime je sada zazvučalo grublje nego pre, a šuma je na njega odgovorila tišinom.

„Ostanite tu!“, upozorila ju je Guni.

Ali Lola Falk je nije poslušala. Progurala se pored Guni, pa pala na kolena u kaljugu. Od njene vriske ptice poleteše sa grana drveća.

Jedino što je Guni stigla da pomisli bilo je to da ne bi trebalo da bude tu. Njeni roditelji su sve vreme bili u pravu: ona nije stvorena za ovaj posao.

Lola Falk je kopala po blatu dok nije stigla do sinovljeve glave. Kaljuga se slivala sa plave čube dok je privijala Robinovo beživotno telo na grudi.

Guni susrete njen pogled u svetlosti džepne lampe, ali nije imala snage za suočavanje sa beskrajnim očajanjem majke.

„Recite mi da ovo nije istina!“, vrištala je Lola.

Guni zavrte glavom. „Nije istina.“

Tako joj se činilo. Nije moguće da je to istina. To nije smelo da bude istina.

I Guni prvi put za deset godina učini nešto za šta nikada nije pomislila da će ponovo učiniti. Sklopila je oči, okrenula lice ka nebu i pomolila se.

5

Sledećeg jutra se Guni presvukla u uniformu u modernoj zgradi policije u Zapadnoj ulici u Treleborju. Provela je četiri sata u krevetu, a za to vreme jedva da je i trenula.

Policijski posao nije ispao onako kako je Guni zamišljala. Njen izbor profesije je bez sumnje predstavljao deo procesa oslobađanja, ali je iznad svega želela da postane policajac zato da bi se našla u službi istine i pravde. Svakako je bila od koristi i njen posao je bio važan, ali možda je ipak imala naivno shvatanje toga koliko jedan policajac može da doprinese kao pojedinac?

Guni je stavila na sebe opasač i službeni pištolj, i taman se uputila na jutarnji orijentacioni sastanak kada ju je neko doviknuo.

„Vi ste sigurno pozornica Hilding? Smem li da vas zamolim za malo vremena?“

Iza nje je stajao komesar Valter Rus u kravati i sakou. On je bio relativno nov u stanici i predstavljao je najnoviju zvezdu koju je direktor policije Šelin uspeo da regrutuje u kriminalističko odeljenje i o kojoj se mnogo govorkalo. Šta li sada hoće od nje?

„Čuo sam da ste vi pronašli onog dečaka u Gabeljunku“, rekao je.

„Aha, jeste, tačno je.“

Valter Rus provuče rukom kroz crnu kosu. Bio je preplatio, punih usana i jarkozelenih očiju. Kada je zimus stupio na dužnost šefa kriminalističkog odeljenja, Guni je za njega prvo pomislila da je Španac ili Italijan.

„Mi iz istražnog tima bismo voleli da vam postavimo nekoliko pitanja“, rekao je, pa je zamolio da krene sa njim na kriminalističko odeljenje.

Ona se osetila čudno što ulazi na već legendarno krimi odeljenje, mesto na kom se istražuju najteži zločini u toj policijskoj oblasti.

„Pozornice Hilding“, rekao je Valter Rus kada su zakoračili u konferencijsku salu sa nameštajem od borovine i neonkama na plafonu. „Ovo je inspektorka Šelin.“

Guni je i te kako bila poznata Inga Šelin, ćerka starog direktora policije, prva žena na krimi odeljenju u Treleborju. Ova je zabacila plavu kosu i osmehnula joj se zubima kojih se ne bi postidela nijedna reklama za pastu za zube.

„A ovo je komesar Malmsten“, rekao je Valter.

Jedan matorac istanjene kose u jakni od antilopa klimnuo joj je glavom. Pošto je Hase Malmsten bio nešto kao institucija u Treleborškoj policijskoj oblasti, on je verovatno pretpostavio da Guni zna sve o njemu. Naravno, ona se jeste naslušala glasina.

„Znači, ti si pronašla onog momčića u šumi?“ Hase je istresao cigaretu iz zgužvane paklice crvenog prinsa. „Je l' tačno i to da si razgovarala sa roditeljima?“

„Aha?“ Guni uvide da se sva skupila, pa svesno ispravi leđa.

„Šta je rekao otac?“, upita Hase.

„Očuh“, ispravi ga Valter Rus, koji je i dalje stajao uz čelo stola pored Guni. „Toni Jenson nije biološki otac Robina Falka.“

„Naravno, razume se.“ Hase upali cigaretu, a crnosivi dim mu pokulja iz nozdrva. „Očuh.“

„Zar moraš opet da pušiš?“, oglasi se Inga Šelin i teatralno se zakašlja. „Ovo ti je treća pljuga za sat vremena.“

Hase frknu ka njoj. „Trebalo bi da potražiš posao u Socijalnom. Kakve su sad to fašističke fore, jebiga. Uskoro više neće smeti da se puši ni u kafani.“

Tripud je brzo povukao tako da je žar zapucketao, pa zatim ispustio ogroman oblak dima i nagnuo se da ugasi cigaretu u već prepunoj pepeljari na stolu.

„Dakle, kako ti se činio očuh?“, upitao je i upiljio se u Guni, kao da je ona kriva što nije zadovoljio svoje potrebe za nikotinom.

„Uglavnom sam pričala sa majkom. Ušle smo u šumu i sišle do močvare. Pomislila sam: ako se nešto već desilo, moglo bi biti da se desilo baš tamo. To potopljeno zemljište je varljivo. Ponekad pomisliš da je tlo čvrsto, a onda odjednom potoneš pola metra.“

Hase Malmsten je piljio u nju. „Otkud ti znaš sve to?“

„Živim nedaleko od Gabeljunga“, objasni Guni.

Nadala se da će izbeći dodatna pitanja baš o tome. Naravno, trebalo je još odavno da se odseli. Već je razgledala nekoliko stanova u Malmeu, ali od toga na kraju nije bilo ništa. Možda joj je bilo isuviše dobro kod tetke na imanju. Na kraju krajeva, tamo je bila i Zvezda.

„Kako je očuh reagovao kada ste pronašli Robina?“, upitala je Inga Šelin.

Ona je bila vitka i lepa. Činilo se da svi veruju u to da je dobila posao u kriminalističkom zbog toga što je ćerka nekadašnjeg direktora policije, ali Guni je bila fascinirana Ingom i divila joj se još otkako se zaposlila u policiji.

„Kao što sam rekla, uglavnom sam bila usredsređena na majku.“ Guni je i sada pred očima videla smoždeno lice Lole Falk. Nikada neće zaboraviti majčine krike od kojih joj se srce cepalo, onda kada su pronašli njenog sina. „Grlila sam je. Trudila sam se da jednostavno budem tu.“ Sve joj se činilo potpuno beznačajnim. „Šta se radi u takvoj situaciji?“

„Zar očuh nije bio tu?“, upitao je Hase. „Šta je on preduzeo da bi je utešio?“

Guni sve zaigra pred očima, tako da se i sama zanjihala. Setila se Robina Falka kako leži na stomaku u hladnoj močvari, uskraćen za budućnost, sa srušenim snovima obavijenim maglom koja je dopirala između golih stabala drveća. Kuda je nestao očuh?

Okrenula se prema Valteru Rusu. „To nije bila nesreća, jelda?“

Valter odmahnu glavom. „Robin je verovatno preminuo tako što se utopio. Ali imao je teške povrede nanete tupim predmetom na potiljku.“

Od te pomisli joj se zavrte u glavi. Robin Falk je bio samo nedužno dete. Ko je mogao da učini tako nešto?

„Želela bih da pođeš sa mnom do Gabeljunga“, rekla je Inga Šelin.

„Ja?“ Guni nije shvatala šta želi da joj kaže.

„Tvoje poznavanje terena može nam biti od neprocenjive vrednosti.“ Inga je prekrstila noge, i gledala čas u Valtera, čas u Hasea. „Osim toga bi mi prijalo da imam partnera koji ne zaudara na odžak i ne piša stojeći.“

6

Bio je nadrealan osećaj sedeti kraj Inge Šelin u kolima koja se kreću ka Gabeljunga. Guni je razmišljala šta bi mogla da kaže. Mrzela je društvene situacije ove vrste. Nikada se nije dobro snalazila u neobaveznom ćaskanju sa neznancima i bojala se da će ispasti čudna i naporna. Sa životinjama je išlo mnogo lakše.

„Otkud to da živiš ovde?“, upitala je Inga. „Ipak je ovo zabit.“

„Imam konja.“

Obrazi joj se zažariše. Osećala se kao Bejbi iz *Prljavog plesa: Nosila sam lubenicu*.

„Konja?“, odvrati Inga. „Ja mogu da izađem na kraj sa pljačkašima i ubicama, ali ta četvoronožna čudovišta neka se drže dalje od mene, hvala lepo.“

Guni se nasmeja sa nelagodom. „Zvezda nije nikakvo čudovište.“ A zatim je obuze još veći stid.

„A zar ti ne nedostaje grad?“, upita Inga. „Njegov puls? Noćni život? Ti valjda nemaš ni trideset godina?“

Pustila je volan jednom rukom dok je popravljala jarkocrveni karmin.

„Imam dvadeset i sedam“, odvrtila je Guni.

Inginge godine je bilo teže pogoditi. Nije delovala kao da ima više od trideset, ali je raspolagala i neakvim prirodnim autoritetom kakav obično imaju samo ljudi sa više životnog iskustva.

„Nisam ti ja baš za noćni život.“ Guni je i sama čula koliko je to jadno zvučalo. Pre koju nedelju ju je rođena tetka nazvala „najmlađom penzionerkom na svetu“.

„Kapiram“, rekla je Inga.

Pitanje je bilo da li zaista kapira. Guni je zasad imala svoj posao i svog konja. Slobodne večeri je provodila sa Zvezdom ili u krevetu sa nekim romanom Virdžinije Endruz.

Na policijskoj akademiji se mnogo družila sa dve devojke iz obližnje oblasti Smoland. Bile su istih godina i dobro su se slagale. Uprkos tome, obe njene drugarice su volele da se međusobno ogovaraju čim jedna od njih nije prisutna. Guni je naravno uvidela da sasvim sigurno isto tako pričaju iza leđa i njoj, pa je posle mnogo oklevanja pokušala da se pobuni, što je samo dovelo do toga da ona sama bude isključena iz društva. Od tada baš i nije stekla neke nove prijatelje.

„Evo, ovde“, rekla je sada i pokazala na uski put koji se isključivao za Gabeljung.

Inga se polako popela kolima uzbrdicom, pa se parkirala uz ivicu puta, tamo gde su četiri omalene kuće stajale blizu jedna drugoj. Sa jedne strane makadamskog puta stanovala je Lola Falk, koja je nedavno izgubila sina, pored porodice čiji su se dečaci igrali sa Robinom u šumi. Sa druge strane puta nalazile su se dve malo veće kuće. Nad krovovima od azbestnog cementa lebdeli su crni oblaci, a negde u daljini je kukurikao petao.

„Poćemo od komšija“, rekla je Inga, pa otvorila škripavu kapiju, a ona je vodila u lepo i šareno dvorište sa kamenom poploćanom stazom koja je vodila do ulaznih vrata.

U kući je živeo par četrdesetogodišnjaka po imenu Alan i Margareta Ulson. Kada ih je Margareta uvela u dnevnu sobu, Guni i Inga osetiše slabašan miris vikendice. Sve je bilo čisto i uredno, niske tavanice, sa mnogo slika po zidovima.

„To je zaista strašno.“ Margareta je ukočeno zurila u prazno. „Dragi Robin. Kako je to moglo da mu se dogodi?“

Alan, njen suprug, sedeo je u fotelji i delovao potpuno slomljeno.

„Moramo da vam postavimo neka pitanja“, rekla je Inga.

Guni se oseti smeteno, kao neka nepotrebna prišipetlja. Na koji način je ona ovde mogla da bude od koristi? Najradije bi samo zagrlila te jadne susede i briznula u plač nad opakošću sveta.

„Zar mislite da...“ Margareta Ulson razrogači oči. „Znači, to nije bio nesrećan slučaj!“

Guni je morala da skrene pogled u stranu. Dok su se vozile kolima, Inga joj je objasnila kako ne treba da otkrivaju baš nikakve detalje o Robinovoj smrti susedima u Gabeljungu.

„Još je prerano izjašnjavati se o tome.“ Inga je posedovala impresivnu sposobnost da se drži profesionalno uprkos svem tom užasu koji se dogodio. Okrenula se prema Alanu, koji je sedeo u fotelji. „Jeste li vas dvoje bliski sa Robinovom porodicom?“

Alan Ulson zatrepta nekoliko puta. Bio je visok, sigurno je imao metar i devedeset, ali je sedeo povijen, pogrbljenih ramena. Imao je frizuru kao češki hokejaš: kratku gore, sa dugim uvojcima pozadi.

„Pa mi smo komšije“, rekao je. „Toni i ja se poznajemo ceo život. Ovde smo i odrasli.“

„Kad živite ovoliko daleko od civilizacije, to je donekle posebno“, ubaci se Margareta gledajući kroz prozor. „Često su vozili bicikle ovuda, Robin, Danijel i Denis. Ranije smo imali psa sa kojim su voleli da se igraju. Ponekad smo ih puštali da idu okolo sa njim.“

„Nije kao u gradu“, rekao je Alan. „Ovde se klinci igraju u prirodi. Nema omladinskih centara i takvih stvari.“

„Ja mislim da Robinu nije bilo baš lako.“ Margareta tu kratko zastade. Oči su joj se caklile. „Njegovom ocu nije bilo stalo do njega. A onda se našao ovde u nedodijli.“

„Koliko su dugo on i njegova majka živeli ovde?“ Inga je pitanje postavila direktno Alanu, ali on je samo zurio u pod. Posle nekoliko trenutaka, umesto njega je odgovorila Margareta.

„Lola se doselila ovamo pre tri godine. Tada je Robinu bilo pet, ako se ne varam? Sve je to baš brzo proletelo. Mislim da je Lola već bila trudna sa Filipom kada su došli.“

Dok je Guni jednim uvom slušala njen odgovor, trudila se da u glavi formuliše neko pitanje. Ako ne bude uspela da izbacii iz sebe nešto iole smisljeno, ovo će po svoj prilici ispasti prvi i poslednji put da je otišla na neki zadatak zajedno sa Ingom Šelin.

„Čime se vi bavite?“ Reči kao da su joj se same izmigoljile iz usta. Nije se usudila da pogleda u Ingu.

„Mi imamo svoju firmu, radimo sa kompjuterima.“ Margareta Ulson položi ruku na muževljevo rame. „Dobro, Alan je taj koji brine o svemu što se tiče kompjutera. Ja se javljam na telefon i bavim se finansijskim delom.“

Alan promumla nešto nečujno. Neprestano je vrteo palčevima.

„Imamo kancelariju na spratu“, objasnila je Margareta.

Inga uzdahnu. Verovatno je smatrala da sada traće vreme na nevažne stvari.

„Jeste li videli Robina juče?“, upitala je.

„Ne.“ Margareta odmahnu glavom. „Naravno, uveče smo i mi izašli da ga tražimo, baš kao i svi drugi. Ali...“

Guni pogleda ka Alanu, koji je sedeo u fotelji. Sada mu se celo telo treslo. Činilo se da ga je Robinova smrt naročito jako pogodila.

„Ni vi niste videli Robina juče?“, upita Guni.

Alan se trgnu. „Ja? Pa, u suštini jesam.“

„Kako to misliš?“, upita njegova supruga.

„Mislim da je bio u kući kod Jeranovih dečaka“, odgovori Alan, dok mu je pogled lutao tamo-amo. „Bicikl mu je stajao ispred garaže kada sam izašao da pokupim poštu iz sandučeta.“

„Ko su Jeranovi dečaci?“, upita Inga.

„Jeran Jingert stanuje u kući pored naše“, objasnila je Margareta. „Njegovi sinovi su obično napolju, u garaži. Andeš i Stefan. Prčkaju nešto oko kola i motocikala.“

„Trebalo bi da popričate sa njima“, ubaci se Alan.

„Ako se ovde u kraju nešto događa, Andeš i Stefan su prvi koji će znati nešto o tome“, nastavi Margareta. „Ta dvojica sve drže na oku. Ja sam ih ponekad čuvala dok su bili manji. Jeran vozi šleper i često je odsutan. Majka im je na psihijatriji.“

Alan klimnu glavom. „Umeju da budu malo na svoju ruku, ali obojica su dobričine u duši.“

7

Granica između uredno održavanog dvorišta Ulsonovih i haotičnog nereda kod njihovih suseda bila je jasno vidljiva. Na kolskom prilazu ispred kuće porodice Jingert stajala je olupina automobila bez točkova, travnjak je bio zarastao, a u cvetnim lejama su bujale koprive i maslači.

Guni i Inga su se taman bile uputile ka velikoj garaži kada im u susret pojuri neki čupav pas mešanac. Inga hitro koraknu iza Guninih leđa, koristeći je kao nekakav živi štit.

„Hajde, hajde.“ Guni je kleknula i uhvatila psa za ogrlicu.

„Rambo! Dolazi!“ Muškarac od dvadeset i nešto godina sagnuo se da proviri ispod vrata garaže, pa požurio napolje da uhvati psa.

„Hvala“, rekla je Inga obraćajući se Guni, da bi se zatim okrenula ka mladiću. „Mogao bi da privežeš tu zver.“

Mladić je delovao zbunjeno, a Guni ga je razumela. Ovde se psi ne vezuju.

„Možemo li da postavimo nekoliko pitanja?“, upitala je.

Mladić je na sebi imao kombinezon flekav od ulja, a znoj mu se slivao niz bubuljičavo čelo. „Okej, ali čale nije tu, radi. Samo smo ja i burazer kod kuće.“

Govorio je pomalo nerazgovetnim dijalektom, a glas mu se na kraju rečenice maltene pretvorio u falset.

„Možemo da počnemo od tebe i tvog brata“, rekla je Inga. „Jesi li ti...“

„Stefan.“ On povuče psa sa sobom u pravcu garaže, rekavši Guni i Ingi da krenu za njim. Sa kasetofona se čuo Elvis kako peva, a smrad dizela im je nagrizaao nozdrve.

Nasred prostorije je stajao jedan beo američki automobil podignut uz pomoć dizalice, a ispod njega su virile dve dugačke noge.

„Policija je ovde“, rekao je Stefan Jingt.

Njegov brat se izmigoljio ispod automobila i otresao pantalone kombinezona. Braća su upadljivo ličila jedan na drugog. Bili su visoki, plećati i pogrbljeni. Imali su neopranu kosu koja im se spuštala niz obraze, sa jasno izraženim razdeljkom po sredini.

„Jeste li vas dvojica blizanci?“, upita Guni.

Stefan uzdiže obrvu. „Ja imam sedamnaest godina. Andeš ima devetnaest.“

Guni se mogla zakleti i da je obrnuto.

Iza braće je ugledala jedan starinski moped, svetloplavi kresent raket, verovatno iz pedesetih ili šezdesetih. Gunin deda je imao običaj da se vozi na jednom istom takvom.

„Kada vam tata dolazi kući?“, upita Inga.

„Juče se odvezao za Norland“, odgovori Andeš Jingt. „Vraća se...“

„Sutra“, dopuni ga brat.

„U koje doba dana je krenuo od kuće?“

„Tja, oko četiri, tako nešto. U svakom slučaju, pre...“ Stefan pogleda u svog brata.

„Večere“, dopuni ga Andeš. „Jeli smo pitu sa svinjetinom.“

Elvis je prestao da peva, i u garaži zavlada potpuna tišina. Stefan pomalo smeteno šutnu zadnju gumu podignutog automobila. „Neko je ubio Robina tamo u šumi, jelda?“

Guni pokuša da sakrije lice. Bojala se da će izraz na njemu otkriti previše.

„Zašto tako misliš?“, odvrati Inga.